

Інформація
про навчально-методичну, наукову та виховну роботу
географічного факультету
за 2011–2015 рр.

Сьогодні на факультеті функціонує вісім кафедр та вісім навчальних лабораторій. За основним місцем роботи працює 16 докторів наук, 72 кандидати наук, а також 13 осіб без наукового ступеня, які працюють над кандидатськими дисертаційними роботами. На рис. 1 відображено забезпечення навчального процесу у розрізі п'яти навчальних років.

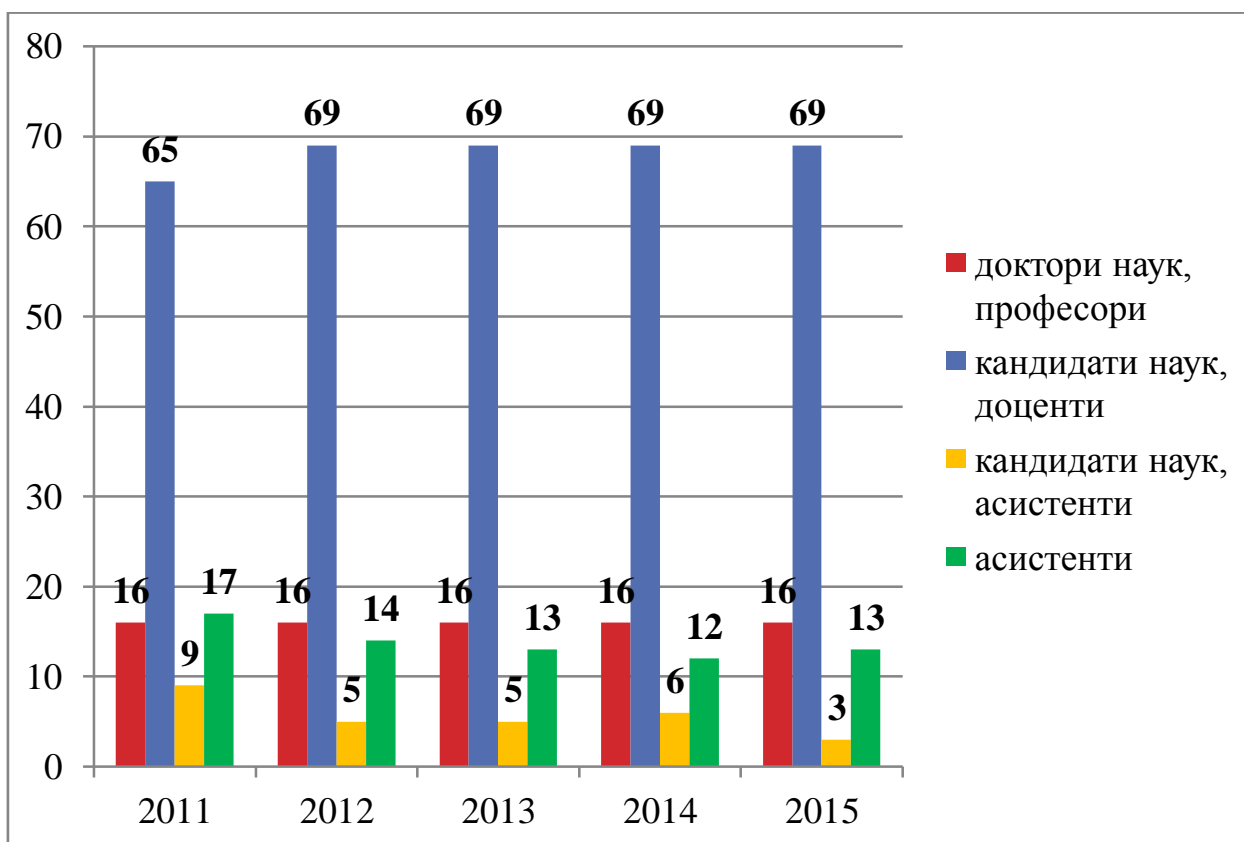

Рис. 1. Якісний склад науково-педагогічних працівників факультету (2011-2015 рр.)

Зазначимо, що 2014 року успішно акредитовано та отримано ліцензії та сертифікати для надання послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців:

- напрям 6.040104 «Географія»;
- спеціальність 7.04010401 «Географія»;
- спеціальність 8.04010401 «Географія»;
- спеціальність 7.04010602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування»;
- спеціальність 8.04010602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування (за галузями)».

За звітний період здійснено підготовку фахівців з таких наукових напрямів і спеціальностей: 6.140104 «Географія»; 6.140103 «Туризм»; 6.030601 «Менеджмент»; 6.040106 (з 2015 – 6.040104) «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» – для бакалаврів; 7.04010401 «Географія»; 7.14010301 «Туризмознавство (за видами)»; 7.050201 «Менеджмент організацій»; 7.0401601 «Екологія та охорона навколишнього середовища»; 7.0401602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування» – для спеціалістів; 8.04010401 «Географія»; 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)»; 8.050201 «Менеджмент організацій»; 8.0401601 «Екологія та охорона навколишнього середовища»; 8.0401602 «Прикладна екологія та збалансоване природокористування» – для магістрів.

2016 року ліцензовано спеціальність 103 – «Науки про Землю» для підготовки докторів філософії (PhD).

Зараз факультет проводить набір студентів за такими спеціальностями:

014 «Середня освіта (географія)»,

103 «Науки про землю (географія)»

242 «Туризм»,

101 «Екологія (Прикладна екологія)»,

183 «Технології захисту навколишнього середовища».

Упродовж 2011–2015 рр. на факультеті навчалося 9 725 студентів денної та заочної форми навчання, що відображено на рис 2 і 3. На них також подано загальну кількість студентів, які навчалися у 2015–2016 рр.

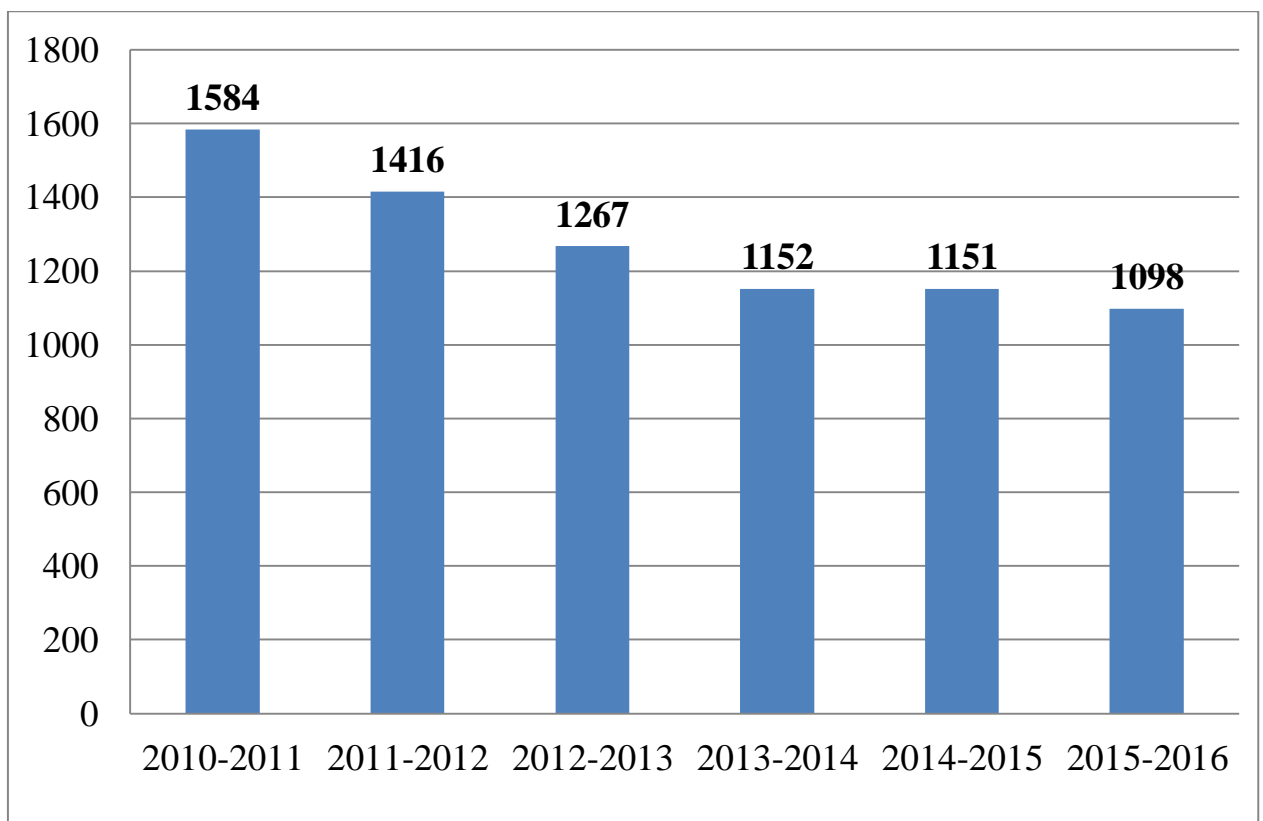

Рис. 2. Кількість студентів денної форми навчання (2011–2016 рр.)

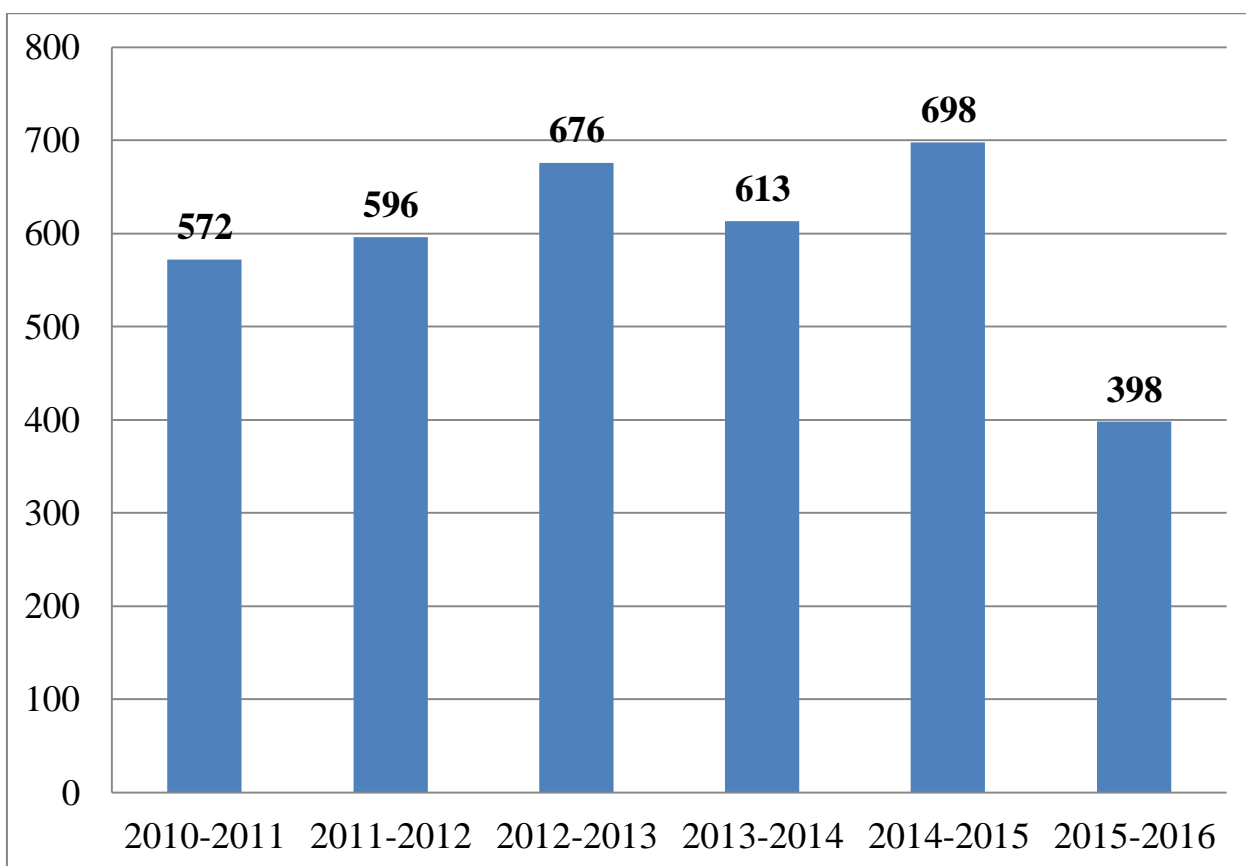

Рис. 3. Кількість студентів заочної форми навчання (2011–2016 рр.)

За результатами вступних кампаній за звітний період на перший курс зараховано 1 700 студентів денної і заочної форм навчання (рис. 4; 5):

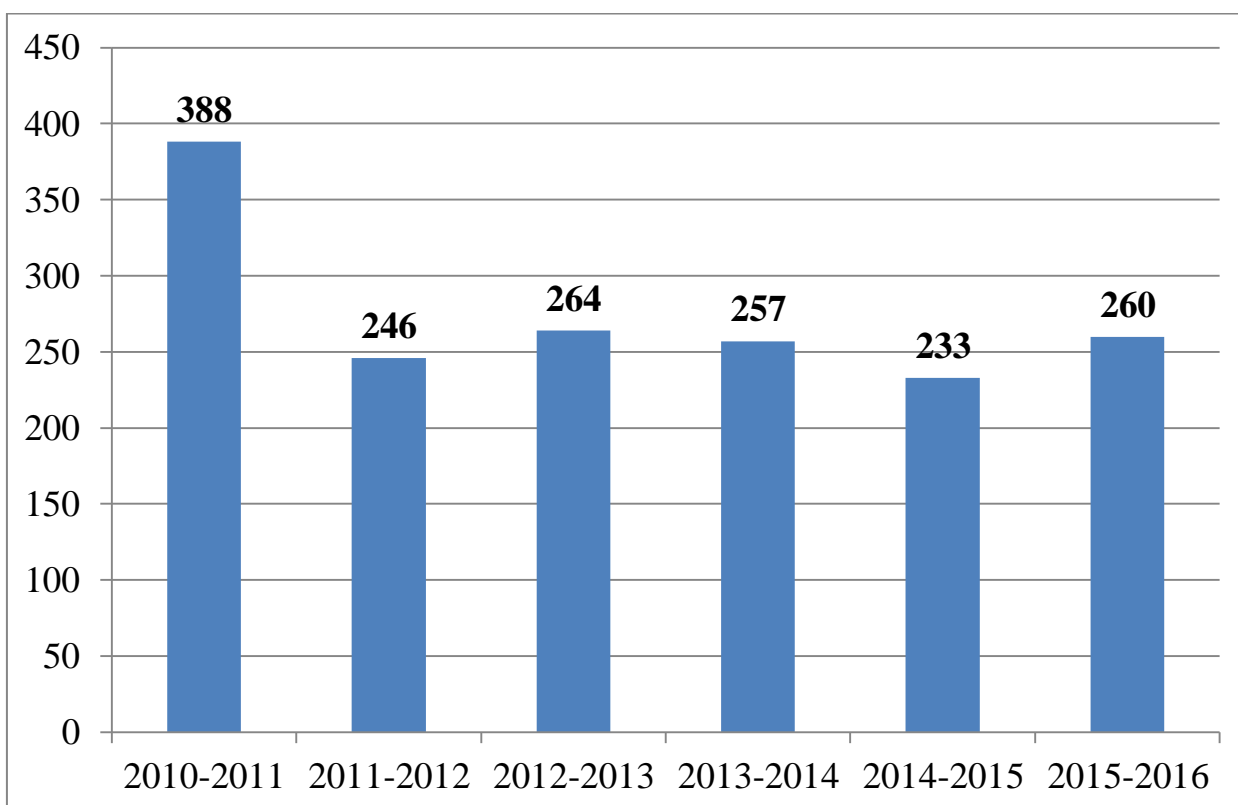

Рис. 4. Загальна кількість студентів першого курсу денної форми навчання

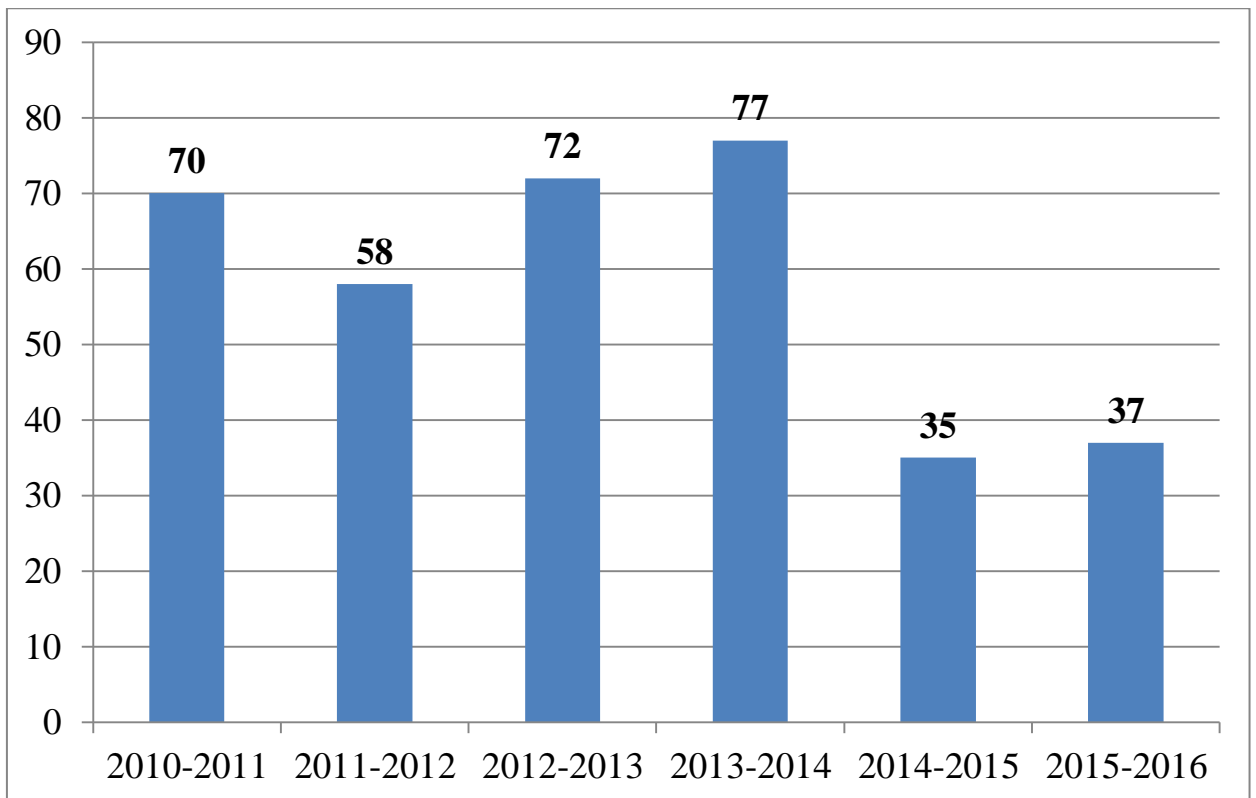

Рис. 5. Загальна кількість студентів першого курсу заочної форми навчання

Протягом звітної періоду за результатами вступу на освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр» (на базі диплому молодшого спеціаліста) «Спеціаліст» і «Магістр» зараховано (рис. 6):

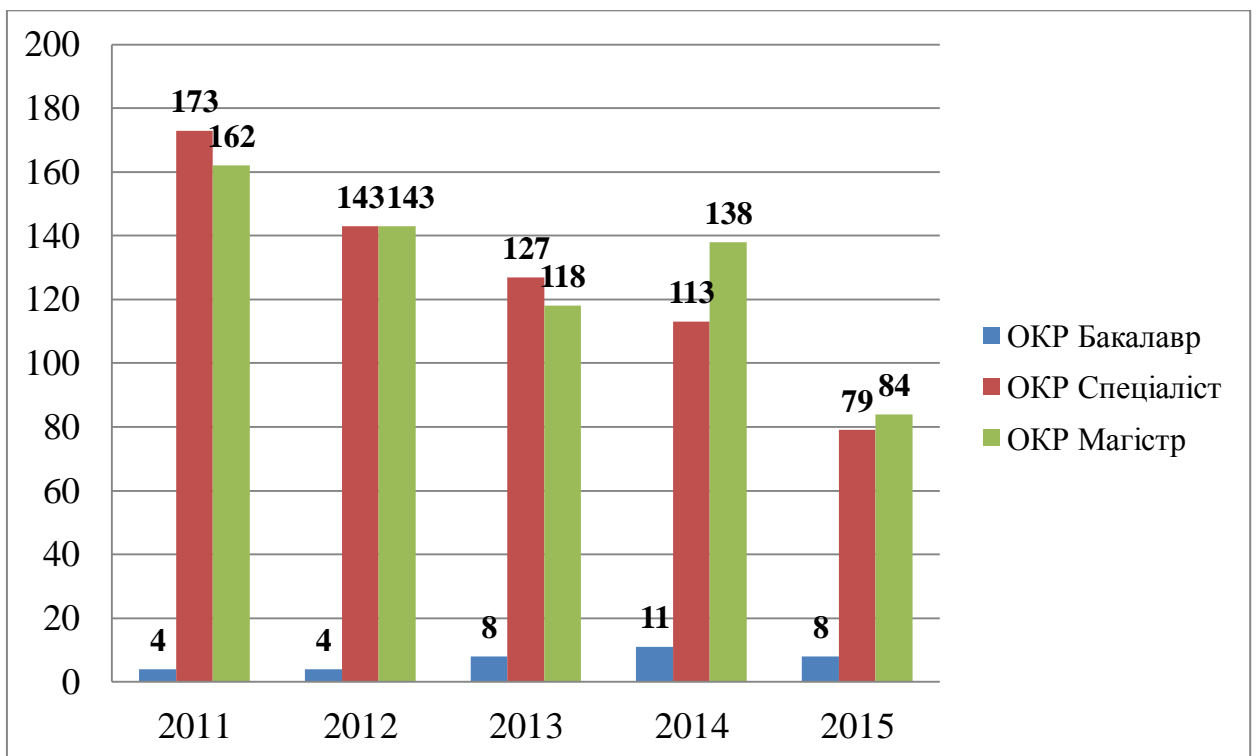

Рис. 6. Кількість зарахованих на старші курси (2011–2015 рр.)

Пріоритетним завданням у навчально-методичній роботі є методичне забезпечення навчального процесу. Завдяки публікаціям підручників,

навчальних посібників і методичних рекомендацій здебільшого нормативні дисципліни та спецкурси забезпечені відповідною літературою. Усі курси забезпечені навчально-методичними комплексами навчальних дисциплін.

Сформована електронна база тестових завдань для проведення контрольних замірів знань з дисциплін, які завершуються іспитами. Ця робота не припиняється завдяки оновленню матеріалів навчально-методичних комплексів, уточненню та доповненню тестових завдань.

Наукова робота

За звітний період у науковій сфері факультет відзначився такими здобутками:

1. Працюють три наукові школи: Львівська наукова школа комплексної територіальної організації суспільства, школа генетичного ґрунтознавства, школа інженерної, екологічної та регіональної геоморфології. Розвиваються наукові напрями: ландшафтознавства, палеогеографії плейстоцену, географії та менеджменту туризму та організації комплексу послуг у сфері туризму, географічного українознавства та ін.
2. Працівники факультету є членами редакційних колегій низки всеукраїнських, закордонних та міжнародних періодичних наукових видань;
3. Працівники факультету – учасники дванадцяти міжнародних проектів.
4. Науково-педагогічний персонал факультету брав участь у розробці державних стандартів України, зокрема, «Туристичні послуги. Знаки туристичні активного туризму. Класифікація. Опис. Правила», входять у науково-технічні ради національних парків України. Окрім цього, проводиться робота щодо обґрунтування і експертної оцінки об'єктів природно-заповідного фонду держави.
5. На факультеті працює дві науково-дослідні лабораторії: «Інженерно-географічних, природоохоронних і туристичних досліджень» (НДЛ–51) та «Ґрунтознавства і екології землекористування» (НДЛ–52).
6. Факультет здійснює кураторство Чорногірським і Дністерським географічними, а також співкураторство Шацьким біолого–географічним стаціонарами. На їх базі проводяться режимні наукові дослідження та практики студентів факультету.

Захисти дисертацій

На факультеті діє спеціалізована вчена рада з захисту докторських і кандидатських дисертацій Д. 35.051.08 за спеціальностями: 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, 11.00.05 – біогеографія та географія ґрунтів, 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів. Голова спецради – доктор географічних наук, професор О. І. Шаблій. За звітний період на спеціалізованій вченій раді захищено 9 докторських, 56 кандидатських дисертаційних робіт.

За звітний період випускники аспірантури і працівники факультету захистили значну кількість дисертаційних робіт (рис. 7).

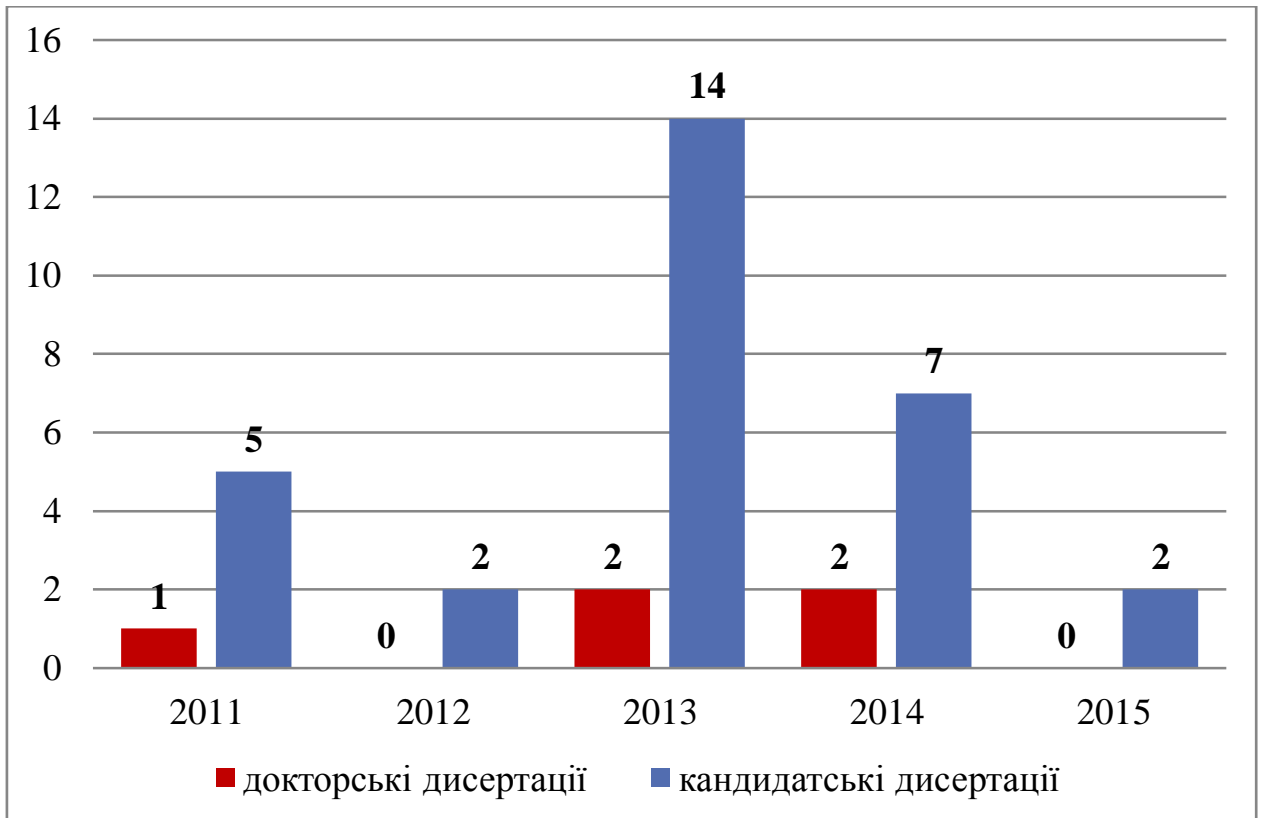

Рис. 7. Графічне відображення захищених дисертаційних робіт за 2011–2015 рр.

Публікації

За звітний період професорсько-викладацьким складом опубліковано низку монографій, підручників і навчальних посібників, в тому числі з грифом МОН України(рис. 8.1; 8.2).

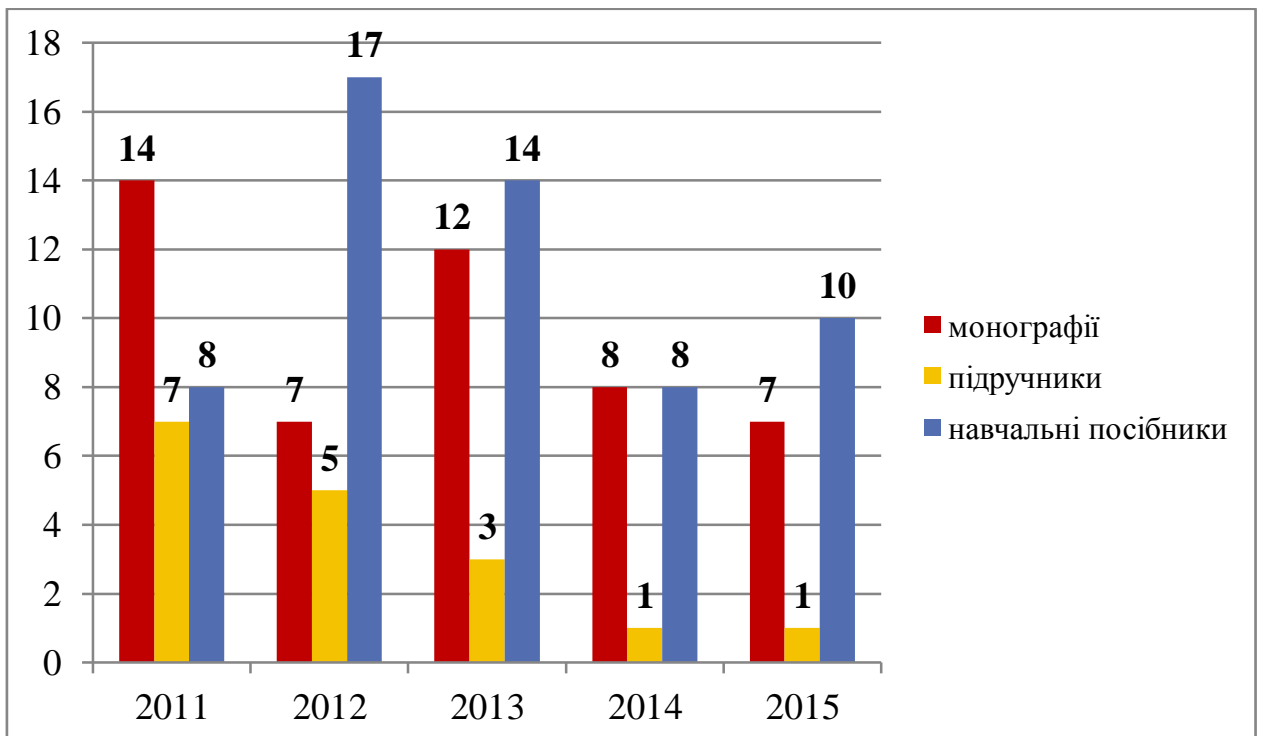

Рис. 8.1. Кількість опублікованих монографій, підручників і навчальних посібників (2011 – 2015 рр.)

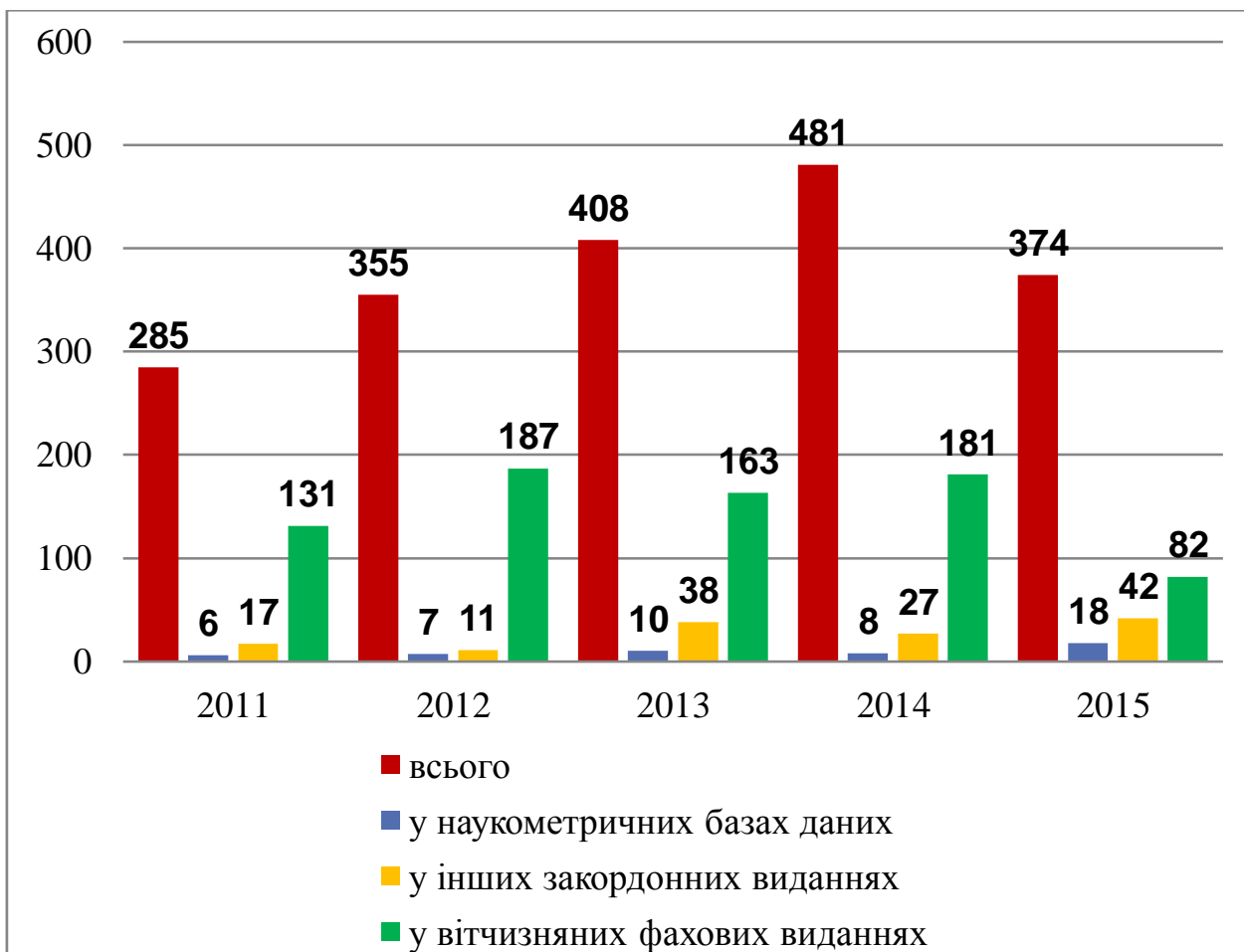

Рис. 8.2. Кількість статей, опублікованих професорсько-викладацьким складом (2011 – 2015 рр.)

Конференції, семінари, школи:

За період 2011 – 2015 рр. на факультеті проведено низку міжнародних і всеукраїнських конференцій: 2011 р. – три; 2012 р. – дві; 2013 р. – п'ять; 2014 р. – шість; 2015 р. – шість.

Серед найвизначніших варто згадати Міжнародну наукову конференцію, присвячену 130-річчю географії у Львівському університеті «Географічна наука і практика: Виклики епохи»; «Forum Carpaticum» та ін.

Окрім цього факультет систематично проводить: наукові семінари кафедри геоморфології і палеогеографії; польові школи-семінари гірського ландшафтознавства; круглі столи і семінари, організовані кафедрами факультету і громадською організацією ГЕО «Екопоступ».

Студентська наукова робота

Щорічно на факультеті проводять студентську наукову конференцію «Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні». За результатами конференції видається збірник матеріалів.

Упродовж звітнього періоду за результатами науково-дослідницької роботи шість студентів факультету отримали стипендію Президента України, один – стипендію Верховної Ради, п'ять – премії Львівської обласної державної адміністрації.

Протягом 2011–2015 рр. студенти опублікували низку наукових статей (рис. 9)

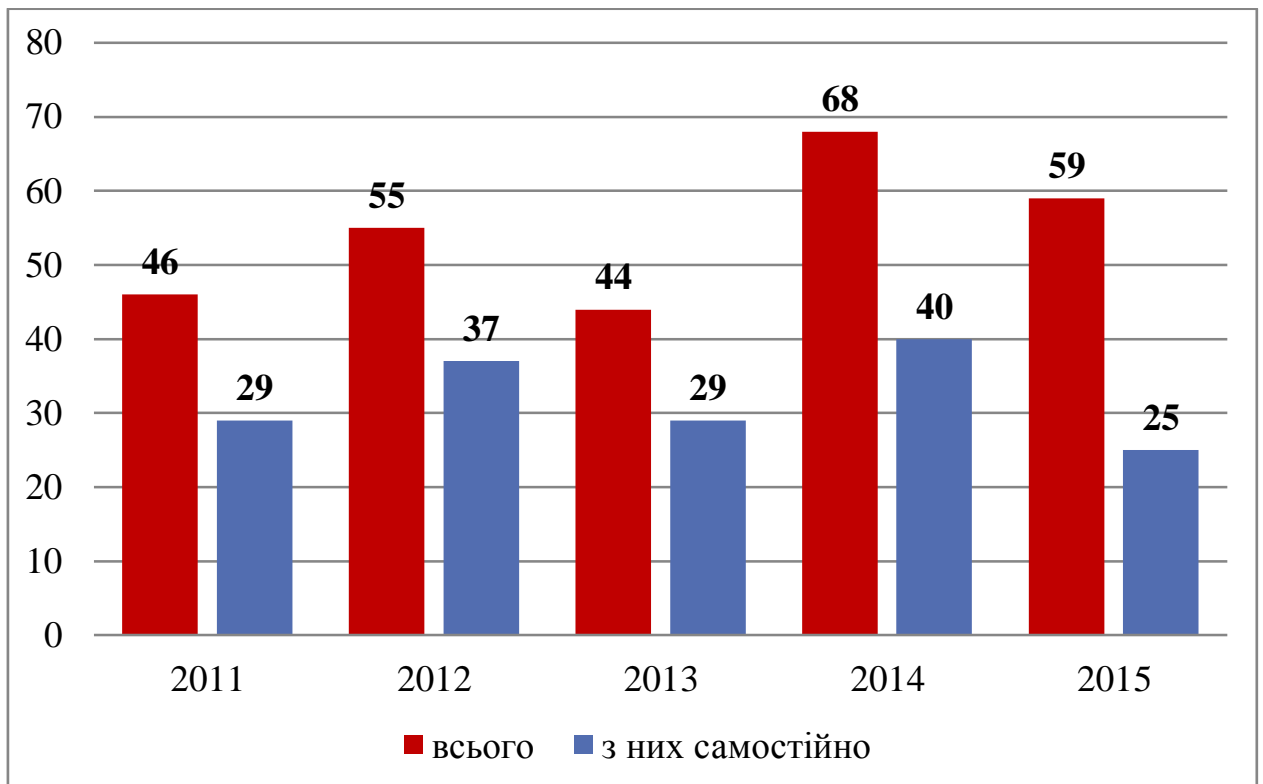

Рис.9. Графічне відображення опублікованих студентських наукових статей

Студенти факультету були призерами Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт і Всеукраїнських студентських олімпіад (рис. 10).

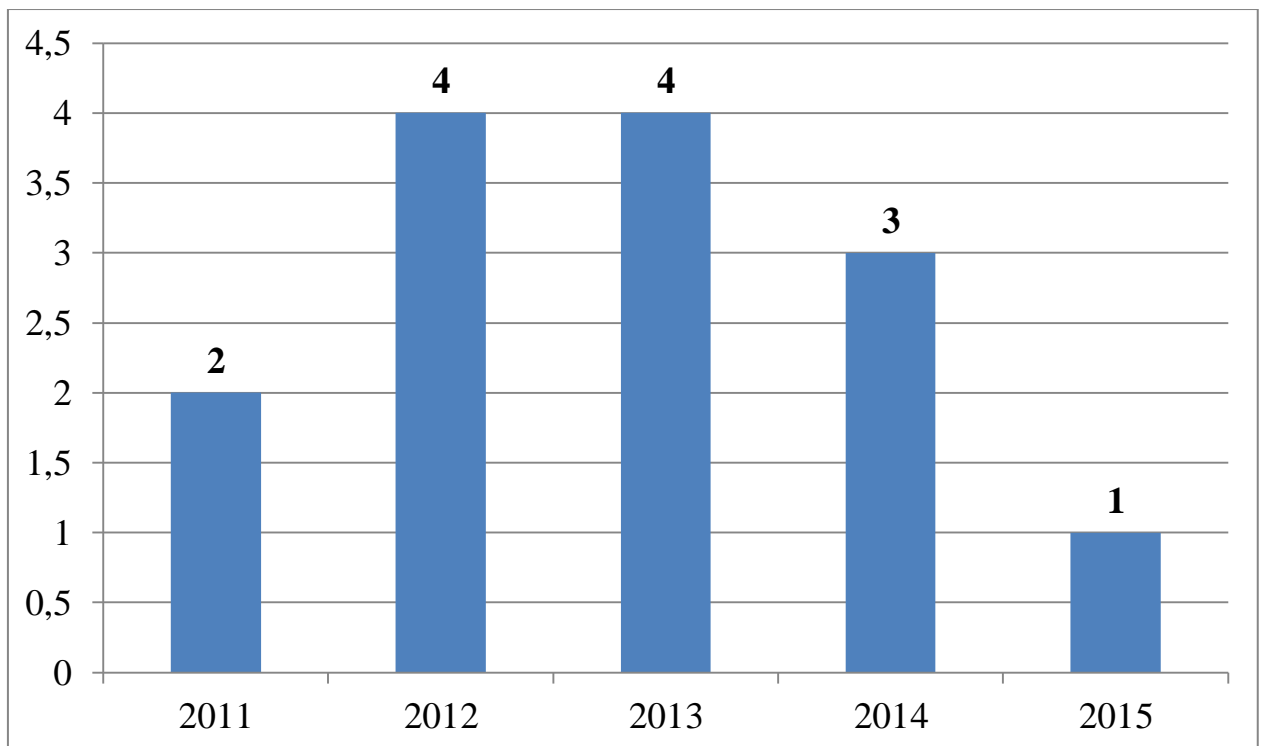

Рис. 10. Кількість переможців Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт і Всеукраїнських студентських олімпіад

Теми науково-дослідної роботи:

Держбюджетні теми:

1. ВГ–51Ф «Концептуальні і методичні засади обґрунтування мережі геопарків України» № держреєстрації 010U001358 (науковий керівник – професор Я. С. Кравчук, професор А. Б. Богущкий)
2. ВГ–52Ф «Економічна, землекультурна, соціально-екологічна та геополітична безпека регіону: георесурсні проблеми на матеріалах Карпатських областей України» № держреєстрації 0110U001359 (науковий керівник – професор О. І. Шаблій)
3. ВГ–144П «Створення цифрової картографічної бази даних ґрунтового покриву України», № держреєстрації 0113U003050 (науковий керівник – доктор географічних наук, професор С. П. Позняк, 2013–2014);
4. ВГ–142Ф «Георізноманітність Верхнього і Середнього Придністер'я: структурно-просторовий аналіз, оцінка та використання геоспадщини», № держреєстрації ДР 0113U003048 (наукові керівники – кандидат географічних наук, професор Я. С. Кравчук, кандидат геолого-мінералогічних наук, професор А. Б. Богущкий, 2013–2015);
5. ВС–143Ф «Природний і суспільно-географічний потенціал як чинник подолання рецесії соціально-економічного розвитку (на матеріалах Карпатського регіону України)», № держреєстрації 0113U003049 (науковий керівник – доктор географічних наук, професор О. І. Шаблій, 2013–2015);
6. ВГ–03П «Ґрунтово-географічне районування України» № держреєстрації 0115U003247 (науковий керівник – доктор географічних наук, професор С. П. Позняк, 2015–2016).

За звітний період на держбюджетні теми було виділено 1 432,717 тис. грн.

Госпдоговірні теми

Протягом 2011-2015 рр. науково-педагогічним працівниками університету було виконано 29 госпдоговірних тем загальним обсягом фінансування 950,618 тис. грн.

Теми в межах робочого часу

1. «Суспільно-географічні проблеми західно-українського регіону у руслі євроінтеграції та східного партнерства», реєстраційний номер 0114U004138 – кафедра економічної і соціальної географії.
2. «Оптимізація просторової та структурної організації туристичної інфраструктури», реєстраційний номер 0113U000867 – кафедра туризму;
3. «Переваги і ризики використання природно-ресурсного потенціалу Західного регіону України в період трансформації суспільства», реєстраційний номер 0114U000870 – кафедра раціонального використання природних ресурсів і охорони природи.
4. «Теоретико-методологічні основи ґрунтово-географічного районування», реєстраційний номер 0114U000869 – кафедра ґрунтознавства і географії ґрунтів.
5. «Конструктивно-географічний аналіз природно-господарських геосистем Західної України в контексті обґрунтування і практичного забезпечення

їхнього збалансованого функціонування», реєстраційний номер 0114U000869 – кафедра конструктивної географії і картографії.

6. «Структура, динаміка і сучасний стан ландшафтів Західного регіону України», реєстраційний номер 0112U0032406 – кафедра фізичної географії;
7. «Сучасні тенденції трансформації суспільно-географічного простору України», реєстраційний номер 0114U004247 – кафедра географії України.
8. «Актуальні проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат, Волино-Поділля та Волинського Полісся», реєстраційний номер 0114U005089 – кафедра геоморфології і палеогеографії.
9. «Просторово-часова організація ландшафтів Волино-Поділля, Українських Карпат і Кримських гір», реєстраційний номер 0115U003692 – кафедра фізичної географії.

Міжнародні зв'язки

Факультет співпрацює з вищими навчальними закладами та науковими установами *Республіки Польща*: Варшавський університет (м. Варшава); Ягеллонський університет (м. Краків); Вроцлавський університет (м. Вроцлав); Університет ім. Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін); Католицький університет (м. Люблін); Гданська вища школа готелярства (м. Гданськ); Щецінська політехніка (м. Щецін); Вища школа екології і управління (м. Варшава); Інститут географії ПАН (м. Краків); Інститут туризму (м. Варшава); Інститут геологічних наук ПАН (м. Варшава); Інститут ґрунтознавства, агрохімії і рослинництва (м. Пулави); Національний технологічний центр (м. Варшава); Ойцовський парк народивий (м. Ойцов); Розточанський парк народивий (м. Звезжинец); *Литви*: Вільнюський університет (м. Вільнюс); *Білорусії*: Мінський державний університет імені Максима Танка (м. Мінськ); Інститут геологічних наук НАН Білорусі; *Франції*: Інститут туризму (м. Анже); *Австрії*: Федеральне фінансове відомство Нижньої Австрії і Бругенлянду (м. Відень).

Факультетом продовжено і підписано такі угоди про співпрацю:

- Чотиристороння угода між ЛНУ імені Івана Франка, Яворівським НПП (Україна), Університетом Марії Кюрі-Склодовської, Розточанським Парком Народивим (Польща);
- угода з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща);
- угода з Лодзьким університетом (м. Лодзь, Польща);
- угода з Вищою Школою Екології і Управління (м. Варшава, Польща);
- угода з Університетом Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін, Польща);
- угода з Ойцовським Парком Народивим (с. Ойцов, Польща);

У рамках міжнародної співпраці проведено низку наукових конференцій і семінарів, презентовано спільну монографію «Розточчя».

Громадською благодійною організацією «Еколого-географічний фонд» реалізовано транскордонний проект «Трансфер ідеї зеленого туризму в Україні на основі системи сертифікації GoToCarpathia» (у рамках Проекту «Транскордонна співпраця для рекреаційного туризму польсько-українського прикордоння» і Програми транскордонного співробітництва Польща–Білорусь–Україна 2011–2013).

Викладачі факультету стажувались у провідних вищих навчальних закладах країн Європи.

Студенти факультету беруть участь у міжнародній співпраці. Зокрема:

1. Студенти напряму “Туризм” Полонська Марина (ГРТ-23), Шевчук Марія (ГРТ-24) і Познаховська Софія (ГРТ-23) в рамках Угоди про співпрацю з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща) отримали запрошення на безкоштовне навчання.
2. Щорічно проводять обмінні практики з Університетом Марії Кюрі-Склодовської, Розточанським і Ойцовським Парками Народовими.
3. На підставі угоди між Львівським національним університетом імені Івана Франка і Німецькою службою студентських обмінів (DAAD) за програмою “Studienreise in Duetschland” ініційовано студентські науково-навчальні екскурсії.

Виховна робота і діяльність студентських організацій

Професорсько-викладацький склад та студенти факультету щорічно проводять факультетські навчально-виховні і патріотичні заходи долучаються до участі в загальноуніверситетських програмах.

За звітній період на факультеті проведено низку виховних заходів у співпраці зі студентським самоврядуванням, які умовно можна розділити на такі напрями:

1. Національно-патріотичні заходи: Козацькі забави, Дні вишиванки, Шевченківські вечори, Вечір пам’яті Героя Небесної сотні Ігоря Костенка, зимові сходження на г. Говерлу; встановлення національного прапора на усіх двохтисячниках Чорногори до Дня Незалежності України, зустріч, присвячена 120-річчю від Дня народження патріарха Й. Сліпого.
2. Добродійні акції: благодійні акції до Дня Святого Миколая «Добре серце», благодійні концерти; акція «Дружба – сильніша за діагноз», присвячена Всесвітньому дню боротьби проти СНІДу.
3. Екологічні акції: «Чисті узбережжя р. Тересія», «Чисті узбережжя озера Пісочного», «Чисті Карпати – Чиста Україна», «Живи чисто – сорту відходи», «Збережи ялинку», «Збережи первоцвіт».
4. Інтелектуальні ігри, турніри, конкурси: «Кращий країнознавець», КВК, «Що?Де?Коли?», шаховий турнір, міс географічного факультету, акустично-літературні вечори.
5. Спортивні заходи: футбольні турніри пам’яті Героя Небесної сотні, Героя України Ігоря Костенка, турніри з настільного тенісу.
6. Красознавчо-туристичні заходи, поїздки: свято до Міжнародного дня туризму, мандрівка Дорогами святого апостола Якова, навчально-пізнавальні екскурсії у печери Поділля, ландшафтно-красознавчі експедиції «Головний європейський вододіл», «Головний карпатський вододіл», міжнародна поїздка студентів у Білорусь.

Студентське самоврядування географічного факультету представлено роботою Студентської ради та Профбюро студентів.

На факультеті у 8-ми студентських наукових гуртках беруть участь понад 160 студентів I–VI курсів. Зокрема, це: ландшафтознавчий гурток (керівник – проф. А. В. Мельник); геоморфолого-палеогеографічний гурток (керівник – проф. Л. Ф. Дубіс); гурток “Екологія води і ґрунту” (керівник – проф. З. Г. Гамкало); гурток з активного туризму (керівник – доц. М. З. Гамкало); “Туристично-екскурсійний” гурток (керівник – ас. В. В. Ярмолевич); гурток “Географічне українознавство” (керівник – проф. Р. М. Лозинський); Геополітичний науковий клуб імені академіка Степана Рудницького (керівники – проф. О. І. Шаблій, доц. О. І. Вісьтак).

Найчисельнішим (близько 40 студентів) є студентський екологічний гурток, організований при кафедрі раціонального використання природних ресурсів і охорони природи (керівники: доц. Б. В. Сенчина, доц. І. М. Рожко, доц. І. Б. Койнова).

Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених географічного факультету – це об’єднання молодих науковців, зацікавлених у розвитку наукової роботи на географічному факультеті. Основною метою є організація студентської науково-дослідної роботи. Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених також є координатором наукових гуртків, що працюють при кафедрах на факультеті.

Щорічно Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених географічного факультету проводить студентську наукову конференцію, а за результатами конференції публікує збірник статей.

Матеріально-технічна база

Матеріальною базою освітньої діяльності на факультеті є 20 аудиторій, з них – 5 лекційних аудиторій і 15 аудиторій для проведення практичних занять, комп’ютерний клас і низка навчальних лабораторій. Три лекційні аудиторії повністю обладнані сучасною мультимедійною технікою.

Розвиток інфраструктури:

1. Завершена реконструкція внутрішнього подвіря.
2. Заміна системи опалення.
3. Ремонт аудиторій та приміщень: (відремонтовано ауд. 77, 78, 118, 26 (в аудиторії відкрито унікальні фрески), 7 (встановлення стендів і панно); замінено дверні коробки кім. 2, 24, 62, 65, 66, 67, 69, 93, 94, 118; обладнано дві мультимедійні аудиторії); Інститутом ПО і ДП передано мультимедійну дошку.
4. Здійснено ремонт санвузлів.
5. Триває перекриття даху.
6. Встановлено внутрішню браму і відремонтовано вестибюль факультету;
7. Виготовлено інформаційні стенди.
8. Тривають ремонтні роботи і благоустрій стаціонарів: встановлено сходи у корпусі № 3 на Чорногірському ГС (викладацький корпус), будівництво орпусу № 8 на Чорногірському ГС, літній павільйон та огорожа на Дністерському стаціонарі, ремонт приміщення Розтоцького ЛГС та придбання меблів.